

Розділ 2. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій

2.1. ДОПИТ

2.1. ДОПИТ

слідча (розшукова) дія,
яка проводиться уповноваженою особою
у встановленому законом порядку
і направлена на отримання в усній або письмовій формі від
свідка, потерпілого, підозрюваного, експерта відомостей
щодо відомих їм обставин у кримінальному провадженні,
що мають значення для цього кримінального провадження
(ст. 224 КПК України)

МЕТА

отримання повних та об'єктивно відображаючи
дійсність показань, які є джерелом доказів,
а фактичні дані, що в них містяться, - доказами

ПІДСТАВА

наявність достатніх даних, що вказують на те, що тій
чи іншій особі відомі або можуть бути відомі певні
відомості про обставини і факти, що мають значення
для кримінального провадження

Процесуальне джерело доказів

відомості, які надаються в усній або письмовій формі під час допиту підозрюваним, обвинуваченим, свідком, потерпілим, експертом щодо відомих їм обставин у кримінальному провадженні, що мають значення для цього кримінального провадження (ч. 1 ст. 95 КПК України)

Загальні вимоги

- ніхто не повинен піддаватися катуванню (тортурам) та іншому жорстокому, нелюдському або принижуючому гідність поведженню і покаранню (ст. 5 Загальної декларації прав людини і ст. 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права)
 - ст. 373 КК України передбачає кримінальну відповідальність за примушення давати *показання шляхом незаконних дій* або за ті самі дії, *поєднані із застосуванням насильства або із знуцанням над особою*
 - показання та відповіді на запитання в протоколі викладаються від першої особи (тобто «Я») і по можливості дослівно
-
- встановлення особи (згідно документа, що посвідчує особу)
 - роз'яснення вимог ч. 1 ст. 63 Конституції України (права та обов'язки)
 - роз'яснення вимог ст. 18 КПК України
 - кожний свідок допитуються окремо, без присутності інших свідків (ч. 1 ст. 224 КПК України)
 - слідчі (розшукові) дії, що здійснюється за клопотанням сторони захисту, потерпілого, проводиться за участю особи, яка її ініціювала, та (або) її захисника, крім випадків, коли через специфіку слідчої (розшукової) дії це неможливо або така особа письмово відмовилася від участі в ній (ч. 6 ст. 223 КПК України)
 - забезпечення участі перекладача (ст. 68, ч. 3 ст. 224 КПК України)
 - забезпечення участі законного представника, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря (ч. 1 ст. 226 КПК України)

Порядок проведення ідентифікації та встановлення особи

Ідентифікація при наявності документів

Ідентифікація особи проводиться в усіх установах та підприємствах будь-яких форм власності, державних органах на підставі наявних документів, виданих та засвідчених у встановленому законом порядку, що мають фото особи та відповідні реквізити. Для цього використовуються наступні документи:

1) Документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України:

- паспорт громадянина України;
- паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- дипломатичний паспорт України;
- службовий паспорт України;
- посвідчення особи моряка;
- посвідчення члена екіпажу;
- посвідчення особи на повернення в Україну;
- тимчасове посвідчення громадянина України;

2) Документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус:

- посвідчення водія;
- посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон;
- посвідка на постійне проживання;
- посвідка на тимчасове проживання;
- картка мігранта;
- посвідчення біженця;
- проїзний документ біженця;
- посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту;
- проїзний документ особи, якій надано додатковий захист.

Ідентифікація при відсутності документів

В разі, якщо особа втратила всі документи, що посвідчують її особу, ідентифікувати особу звичайним способом неможливо.

Тому необхідно звернутись до органів Державної міграційної служби для отримання документів, що посвідчують особу.

В разі, якщо звернулась особа для відновлення втрачених документів або вперше для отримання паспорта громадянина України після досягнення 18-річного віку, органи ДМС будуть проводити заходи щодо ідентифікації особи.

Ідентифікація за даними Єдиного демографічного реєстру

Для ідентифікації особи з метою виготовлення документів, що посвідчують особу а також відновлення їх в разі втрати органи ДМС звертаються до Єдиного демографічного реєстру. До цього реєстру вносяться дані:

- ім'я особи
- дата народження/смерті
- місце народження
- стать
- дата внесення інформації про особу до Реєстру
- відомості про батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників та інших представників
- відомості про громадянство або його відсутність та підстави набуття громадянства України
- реквізити документів, виданих особі засобами Реєстру, а також документів, на підставі яких видані такі документи (тип, назва документа, серія, номер, дата видачі та уповноважений суб'єкт, що видав документ, строк дії документа)
- реквізити документів, що підтверджують смерть особи або визнання особи померлою чи безвісно відсутньою
- відцифрований зразок підпису особи
- відцифрований образ обличчя особи

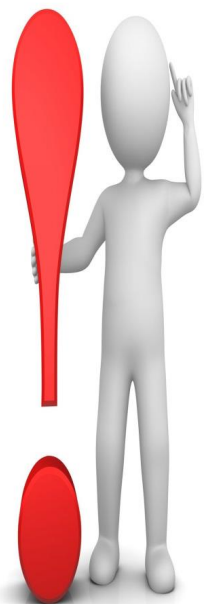

➤ відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичного паспорта України, службового паспорта України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, посвідки на постійне проживання, посвідки на тимчасове проживання, посвідчення біженця, проїзного документа біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, проїзного документа особи, якій надано додатковий захист, картки мігранта);

➤ за згодою особи - відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України);

➤ додаткова змінна інформація про місце проживання, про народження дітей, про шлюб і розірвання шлюбу, про зміну імені, у разі наявності - інформація про податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платників податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків) або повідомлення про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган), а також про місце роботи та посаду (у разі оформлення посвідчення члена екіпажу)

За результатами перевірки даних з Єдиного демографічного реєстру готується довідка

Ідентифікація за допомогою інших засобів

В разі, якщо в Єдиному демографічному реєстрі відсутні дані про особу, органи ДМС проводять процедуру **встановлення особи** шляхом подання запитів до:

- Міністерства внутрішніх справ України;
- Національної поліції;
- Міністерства юстиції України;
- органів Державної фіскальної служби;
- навчальних закладів;
- військових частин, військових комісаріатів;
- установ виконання покарань;
- Перевірка стосовно осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України проводиться, зокрема, за даними Державного реєстру виборців.

Якщо у особи не залишилось документів, за якими може бути встановлено особу, з метою встановлення особи проводиться також опитування родичів, дані про яких зазначаються заявником в окремому зверненні довільної форми. За результатами їх свідчень складається акт встановлення особи.

Максимальний строк проведення процедури ідентифікації та встановлення особи, включаючи підготовку відповідних запитів та отримання відповідей не може перевищувати 2 (два) місяці.

За результатами проведення процедури встановлення особи складається **Висновок**.

У разі, якщо Державна міграційна служба України не змогла встановити особу заявника після проведення процедури ідентифікації та встановлення особи, встановлення особи можна провести у судовому порядку.

До місцевого загального суду подається заява про встановлення факту, що має юридичне значення, для видачі документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.

Електронний застосунок «Дія»

Електронний застосунок «Дія»:

Документи в застосунку:

Водійське посвідчення. Цифрове водійське посвідчення дало змогу користувачам керувати транспортним засобом без фізичних водійських прав, а патрульній поліції – перевіряти документи та особу водія за онлайн-запитом до реєстру. Електронні водійські посвідчення та електронне свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу є цифровими версіями документів, а не їхніми альтернативами.

Цифровий студентський квиток. Юридична сила документа визначена Постановою КМУ № 1051 від 18.12.2019. У Дії можуть бути створені цифрові студентські квитки на основі пластикових оригіналів студентського квитка державного зразка.

Внутрішній та міжнародний паспорти України. Електронні ID-картка та закордонний біометричний паспорт доступні з 22.04.2020 року.

Це стало можливо завдяки тому, що Кабінет Міністрів 15.04.2020 прийняв Постанову № 278 «Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування паспорта громадянина України у формі картки в електронному вигляді та паспорта громадянина України для виїзду за кордон в електронному вигляді». Е-паспорти у Дії є цифровими аналогами паперових документів, відповідно до постанови.

Усі цифрові документи у мобільному застосунку «Дія» дійсні лише на території України.

Закордонний паспорт надає такі самі права і можливості, як і національний.

ПЕРЕКЛАДАЧ (ст. 68 КПК України)

У разі необхідності у кримінальному провадженні перекладу пояснень, показань або документів сторони кримінального провадження або слідчий суддя чи суд залучають відповідного перекладача (сурдоперекладача)

Перекладач несе кримінальну відповідальність за завідомо неправильний переклад (ст. 384 КПК України) та за відмову перекладача без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків (ст. 385 КПК України).

Дізнавач, слідчий, прокурор забезпечує участь перекладача для перекладу пояснень, показань або документів підозрюваного, потерпілого за першої можливості.

За наявності обставин, що унеможливляють участь перекладача у кримінальному провадженні, дізнавач, слідчий, прокурор *має право особисто здійснювати переклад* пояснень, показань або документів, якщо він володіє однією з мов, якими володіє підозрюваний, потерпілий.

(ч. 12 ст. 615 КПК України)

**СЛІДЧІ
(РОЗШУКОВІ)
ДІЇ
У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ**

Слідча (розшукова) дія,
яку здійснюють за клопотанням сторони
захисту, потерпілого, проводять за участю
особи, яка її ініціювала, та (або) її
захисника, крім випадків, коли через
специфіку слідчої (розшукової) дії це
неможливо або така особа письмово
відмовилася від участі в ній
(ч. 6 ст. 223 КПК України)

2.1.1. ДОПИТ СВІДКА І ПОТЕРПІЛОГО

(ст. 63 Конституції України,
ст.ст. 55-59, 65-67, 104-106, 223-226, 353 КПК України)

як свідок

може бути викликана будь-яка фізична особа, якій
відомі або можуть бути відомі обставини, що
підлягають доказуванню під час кримінального
провадження

(ч. 1 ст. 65 КПК України)

Особи, які не можуть бути допитані як свідки

захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника

нотаріуси – про відомості, які становлять нотаріальну таємницю

священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих

особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини справи, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення

експерти – щодо роз'яснення наданих ними висновків

медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторони життя особи – про відомості, які становлять лікарську таємницю

судді та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали

особи, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо дійсних даних про їх особи

особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних

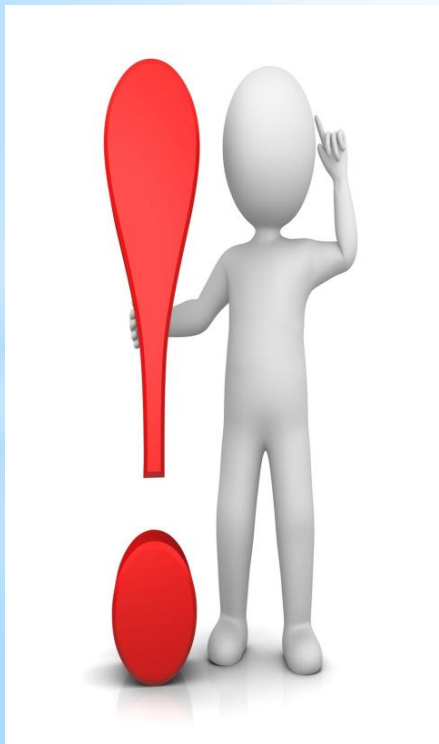
Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки:

- особи, які мають дипломатичної недоторканності;
- працівники дипломатичних представництв – без згоди представника дипломатичної установи.

**Не можуть без їх згоди бути допитані як
свідки особи, які мають право дипломатичної
недоторканості, а також працівники
дипломатичних представництв – *без згоди
представника дипломатичної установи***

(Віденська конвенція про дипломатичні зносини, ратифікована
Україною 18.04.1961)

ПОТЕРПІЛИЙ

(ст. 55КПК України)

- фізична особа, який кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди
- юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди
- адміністратор за випуском облігацій, який відповідно до положень Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» діє в інтересах власників облігацій, яким кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди
- особа, яка не є заявником, але якій кримінальним правопорушенням завдана шкода і у зв'язку з цим вона після початку кримінального правопорушення подала, заяву про залучення її до провадження як потерпілого

потерпілим не може бути особа,

*якій моральна шкода завдана як представнику юридичної особи чи певної частини суспільства
(ч. 4 ст. 55 КПК України)*

Особа, якій відмовлено у визнанні потерпілою, *протягом 10 днів* з моменту прийняття рішення, під час досудового розслідування має право *оскаржити* рішення прокурора, слідчого, дізнавача про відмову у визнанні потерпілим (п. 5 ч. 1 ст. 303, ч. 1 ст. 304 КПК України).

ПРЕДСТАВНИК ПОТЕРПІЛОГО

(ст. 58 КПК України)

Особа, яка представляє потерпілого у кримінальному провадженні і має право бути захисником.

Представником юридичної особи, яка є потерпілим, може бути її керівник, інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за довіреністю, а також особа, яка має право бути захисником у кримінальному провадженні

Представник користується процесуальними правами потерпілого, інтереси якого він представляє, крім процесуальних прав, реалізація яких здійснюється безпосередньо потерпілим і не може бути доручена представнику.

ЗАКОННИЙ ПРЕДСТАВНИК ПОТЕРПІЛОГО

(ст. 59 КПК України)

Якщо потерпілим є неповнолітня особа або особа, визнана в установленому законом порядку недієздатною чи обмежено дієздатною, до участі в процесуальній дії разом з нею залучається її законний представник

Як законні представники можуть бути залучені батьки (усиновлювачі), а в разі їх відсутності - опікуни чи піклувальники особи, інші повнолітні близькі родичі чи члени сім'ї, а також представники органів опіки і піклування, установ і організацій, під опікою чи піклуванням яких перебуває неповнолітній, недієздатний чи обмежено дієздатний.

Про залучення законного представника слідчий, прокурор, дізнавач виносить постанову, а слідчий суддя, суд – постановляє ухвалу, копія якої вручається законному представнику.

ПРЕДМЕТ ДОПИТУ СВІДКА І ПОТЕРПІЛОГО

(про що вони можуть бути допитані)

- про обставини, які підлягають встановленню у даному провадженню
- зокрема про факти, що характеризують особу підозрюваного
- його взаємовідносини з підозрюваним

ВИМОГИ (процесуальна форма)

- врахувати вимоги ч. 2, 3, 4 ст. 65 КПК України

➤ *попередити свідка* про кримінальну відповідальність за відмову давати показання і за дачу завідомо неправдивих показань відповідно до ст.ст. 384 і 385 КК України,

а

потерпілого – тільки за ст. 384 КК України (свідкові і потерпілому, які не досягли 16 років роз'яснити обов'язок говорити тільки правду, не попереджаючи про кримінальну відповідальність)
(ч. 3 ст. 226 КПК України)

За наявності потреби,
зумовленої даванням відповідей на поставлені
запитання,
допитувана особа має право
використовувати під час допиту власні документи й
нотатки,
право на передання яких слідчому чи прокурору після
закінчення допиту залишається на розсуд допитуваного

При настанні смерті потерпілого або особа перебуває у стані, який унеможлиблює подання нею відповідної заяви, положення ч. 1-3 ст. 55 КПК України поширюються на близьких родичів чи членів сім'ї такої особи.

Потерпілим визнається одна особа з числа близьких родичів чи членів сім'ї, яка подала заяву про залучення її до провадження як потерпілого, а за відповідним клопотанням - потерпілими може бути визнано кілька осіб

Це положення не поширюються на провадження, яке може бути розпочате лише на підставі заяви потерпілого (кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення).

Близькі родичі та члени сім'ї:

(п. 1 ч. 1 ст. 3 КПК України)

- чоловік, дружина
- батько, мати
- вітчим, мачуха
- син, дочка, пасинок, падчерка
- рідний брат, рідна сестра
- дід, баба, прадід, прабаба
- внук, внучка, правнук, правнучка
- усиновлювач чи усиновлений
- опікун чи піклувальник
- особа, яка перебуває під опікою або піклуванням
- особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки
- особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі

Показання, отримані під час допиту свідка,
потерпілого,
у тому числі одночасного допиту двох чи більше
вже допитаних осіб,
у кримінальному провадженні,
що здійснюється в умовах воєнного стану, можуть
бути використані як докази в суді виключно у
випадку,
якщо хід і результати такого допиту фіксувалися за
допомогою доступних технічних засобів
відеофіксації
(ч. 11 ст. 615 КПК України)

Документи

Протокол
(ст. 104 КПК України)

Додатки до протоколу
(ст. 105 КПК України)

Фіксування слідчої (розшукової) дії може відбуватися за допомогою технічних засобів про що зазначається в протоколі (ч. 2 ст. 104 КПК України).

Протокол підписують всі учасники слідчої (розшукової) дії (ч. 4 ст. 104 КПК України).

Якщо особа, яка брала участь у проведенні слідчої (розшукової) дії, відмовилася підписати протокол, про це зазначається в протоколі в присутності понятих або його захисника (законного представника) (ч. 6 ст. 104 КПК України).

Додатками до протоколу можуть бути

(ст. 105 КПК України):

- спеціально виготовлені копії, зразки об'єктів, речей і документів;
- письмові пояснення спеціалістів, які брали участь у проведенні відповідної процесуальної дії;
- стенограма, аудіо-, відеозапис процесуальної дії;
- фототаблиці, схеми, зліпки, носії комп'ютерних даних та інші матеріали, які пояснюють зміст протоколу

Додатки до протоколів повинні бути належним чином виготовлені, упаковані з метою надійного збереження, а також засвідчені підписами слідчого, прокурора, спеціаліста, інших осіб, які брали участь у виготовленні та/або вилученні таких додатків.

2.1.2. ДОПИТ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ

(ст. 225 КПК України)

Виняткові випадки (фактичні підстави) допиту під час досудового розслідування в судовому засіданні:

- через існування небезпеки для життя і здоров'я особи
- тяжкість хвороби особи
- наявності інших обставин, що можуть унеможливити її допит в суді або вплинути на повноту чи достовірність показань

Сторона кримінального провадження, представник юридичної особи, стосовно якої здійснюється провадження, мають право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит такої особи в судовому засіданні, в тому числі одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб.

У цьому випадку допит здійснюється у судовому засіданні в місці розташування суду або перебування хворої особи в присутності сторін кримінального провадження з дотриманням правил проведення допиту під час судового розгляду.

У порядку, визначеному ст. 225 КПК України, може бути допитаний свідок, потерпілий, а також особа, стосовно якої уповноваженим органом прийнято рішення про обмін як військовополоненого.

Неприбуття сторони, що була належним чином повідомлена про місце та час проведення судового засідання, для участі в допиті особи за клопотанням протилежної сторони не перешкоджає проведенню такого допиту в судовому засіданні.

Допит особи згідно з положеннями ст. 225 КПК України може бути також проведений за відсутності сторони захисту, якщо на момент його проведення жодній особі не повідомлено про підозру у цьому кримінальному провадженні.

Суд під час судового розгляду має право допитати особу, яка допитувалася відповідно до правил цієї статті, зокрема у випадках, якщо такий допит проведений за відсутності сторони захисту або якщо є необхідність уточнення показань чи отримання показань щодо обставин, які не були з'ясовані в результаті допиту під час досудового розслідування.

З метою перевірки правдивості показань особи та з'ясування розбіжностей з показаннями, наданими в порядку, передбаченому цією статтею, вони можуть бути оголошені при її допиті під час судового розгляду.

Для допиту тяжко хворої особи під час досудового розслідування може бути проведено виїзне судове засідання.

2.1.3. Особливості проведення допиту осіб, які є потерпілими та свідками фактів знищення/пошкодження майна цивільний осіб/цивільних об'єктів та об'єктів цивільної інфраструктури як порушення законів і звичаїв війни

1. Планування і підготовка до допитів потерпілого / свідка

- визначте мету допиту;
- підготуйте план допиту й орієнтовний перелік питань;
- підготуйте місце проведення допиту та технічне обладнання для безперервної відеофіксації;
- завчасно запросіть учасників допиту (допитуваний, адвокат, законний представник, сторона захисту, психолог, педагог тощо);
- визначтеся із необхідністю проведення допиту слідчим суддею у межах ст. 225 КПК України (рекомендується для проваджень цієї категорії).
- Наполегливо рекомендується здійснювати безперервну відеофіксацію допиту для уникнення втрати важливих деталей та заощадження часу. Для цього може використовуватись комп'ютер або ноутбук із виносною веб-камерою або, наприклад, мобільний телефон із зовнішньою картою пам'яті.

2. Встановлення і підтримання психологічного контакту з потерпілим / свідком

- запропонувати склянку води або чаю, запитати про самопочуття;
- представитися і назвати за наявності інших учасників допиту, пояснити потерпілому / свідку ролі кожного учасника;
- повідомити про здійснення відеозапису;
- пояснити особі мету та порядок проведення допиту;
- повідомити про орієнтовну тривалість допиту;
- за необхідності розпочати з нейтральної теми, що дасть змогу краще зрозуміти характер і налаштованість допитуваної особи;
- починати з відкритих запитань і без зайвої необхідності не обмежувати допитуваного у відповіді;
- надавати допитуваному можливість описати все, що сталося, у формі вільної розповіді, а вже далі переходити до уточнювальних запитань, уникаючи навідних запитань;
- застосовувати техніку активного слухання.

3. Проведення допиту потерпілих / свідків

- виклад інформації рекомендовано здійснювати у хронологічному порядку;
- показання у протоколі фіксуються від першої особи;
- необхідно уникати використання показань із чужих слів;
- використовувати інструменти пригадування: схеми, фотокартки, відеоматеріали тощо.

4. Загальна характеристика фактів знищення/пошкодження майна цивільних осіб/цивільних об'єктів та об'єктів цивільної інфраструктури як порушення законів і звичаїв війни

Під час проведення допитів потерпілих/свідків важливо звертати увагу на такі аспекти:

- знищення/пошкодження майна, вчинене в умовах збройного конфлікту міжнародного характеру та пов'язане з ним;
- виконавцем було здійснено цілеспрямований або невибірковий напад (напад означає акти насильства щодо противника незалежно від того, здійснюються вони під час наступу чи під час оборони);
- об'єктом нападу було цивільне населення або цивільні об'єкти, об'єкти цивільної інфраструктури;
- виконавцем було застосовано засоби чи методи ведення війни, заборонені міжнародним гуманітарним правом;
- виконавець усвідомлював, що об'єкти є цивільними, та свідомо обрав їх для нападу.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ЩОДО ФАКТІВ ЗНИЩЕННЯ / ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ / ЦИВІЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ / ЦИВІЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

I. Загальна інформація стосовно особи:

(Запитання ставляться для з'ясування загальної інформації про особу, її соціальний статус, спосіб життя, що в подальшому впливає на оцінку завданих матеріальної і моральної шкоди)

- про її біографію, що стосується професійної (освіта, професія, рід діяльності тощо), особистої ситуації і сімейного стану;
- про місце фактичного її проживання до фактичного знищення майна;
- про стан її здоров'я до моменту фактичного знищення майна.

II. Загальний контекст ситуації:

(Запитання ставляться для того, щоб зрозуміти умови в регіоні, де проживає особа.)

- Якою була ситуація у Вашому регіоні напередодні 24.02.2022?
- Опишіть обстановку в регіоні, населеному пункті.
- Чи мали місце в регіоні напередодні 24.02.2022 бойові зіткнення, військові дії?
- Чи отримували Ви інформацію щодо загрози початку активних бойових дій у регіоні? Як Ви сприймали таку інформацію?

III. Передумови знищення майна:

(Питання ставляться, щоб зрозуміти передумови та причини знищення майна.)

- *Опишіть, що відбувалося у регіоні за місцем Вашого проживання 24.02.2022 (які події мали місце; відновіть хронологію розвитку подій у населеному пункті, регіоні; чи мали місце активні бойові дії; що саме відбувалося; де Ви перебували у цей час).*
- *Опишіть події у населеному пункті / регіоні у хронологічному порядку (які події мали місце; чи мали місце активні бойові дії; що саме відбувалося; де Ви перебували у цей час).*
- *Чи бачили Ви військових у населеному пункті? Опишіть їх (їхня кількість; їхня форма одягу; відмітні знаки; наявність і вид зброї; їхнє переміщення).*
- *Чи бачили Ви військову техніку в населеному пункті / регіоні? Опишіть її (кількість, вид, наявність відмітних знаків на ній, її переміщення).*
- *Чи було пошкоджено цивільні об'єкти або об'єкти цивільної інфраструктури у населеному пункті? Як це відбулося? Опишіть (дата, час інциденту; які саме об'єкти було пошкоджено / зруйновано; їхнє місце розташування; ступінь пошкодження; чи відомо, що саме спричинило руйнування / пошкодження, який вид озброєння було застосовано; чи відома інформація про те, з якого напрямку вівся обстріл; чи розташовані біля об'єкта військові об'єкти чи позиції).*

IV. Опис моменту знищення майна (щодо приватного майна цивільних осіб):

(Важливо, щоб ця частина подій була викладена у хронологічному порядку та наповнена деталями)

- Опишіть, що саме сталося у день, коли Ваше майно було знищено / пошкоджено.
 - Коли фактично відбулося знищення / пошкодження майна?
 - Опишіть Ваше майно (який це об'єкт, що там знаходилося, які його характеристики).
 - Де було розташоване майно та на підставі якого правового титулу воно Вам належало? Важливо встановити, чи таке майно було поряд із військовими об'єктами або було розташоване безпосередньо на території військових об'єктів, встановити найближчий військовий об'єкт, розташований біля знищеного майна (за можливості), що використовувався безпосередньо збройними силами, таке як обладнання, споруди, що надають притулок збройним силам, депо або центри зв'язку; або ж зафіксувати, що майно було розташоване серед цивільних об'єктів і поблизу не було розміщено військових об'єктів чи позицій.

- Що відбулося? Які саме події призвели до знищення / пошкодження майна? Із якого напрямку здійснювався напад; чи могла особа бачити або бачила місце розташування військових, військової техніки або засобів ураження, якими здійснювався обстріл; які звуки особа чула перед обстрілом (свист, гул тощо), які сповіщали про наближення удару; чи бачила особа вибух (описати його); як довго тривав обстріл, скільки було вибухів, чи були перерви між обстрілами; які об'єкти зазнали пошкодження (приватна/державна/комунальна власність, окремо зазначити щодо нападів (обстрілів) на будівлі медичних установ, карети ШМД, храми (мечеті, синагоги) або на об'єкти культурної спадщини);

які розпізнавальні знаки було видно на будівлях (лікарня, церква, продуктовий магазин) або як виглядало цивільне населення, яке зазнало нападу (цивільний одяг, діти); знищення майна було умисним чи випадковим; яку військову перевагу виконавець нападу отримав, знищивши або привласнивши майно; наскільки важливим було знищене чи привласнене майно в отриманні військової переваги у певному нападі / операції; чи зазнала особа поранень або інших ушкоджень від обстрілу, яких саме; чи отримували інші особи поранення або загинули внаслідок обстрілу; чи наявні в особи осколки снарядів унаслідок обстрілу; місця та відстань від вирви (будинку чи іншого об'єкта, який зазнав ушкоджень), на якій знайдено осколки (елементи боєприпасів, що вражають, його частини, тощо).

- Який стан майна після подій? Обсяг завданої шкоди; чи було майно зруйноване повністю; якщо об'єкт було пошкоджено, то який масштаб руйнування.
- Чи наявні у Вас правовстановлюючі документи на знищене майно (свідоцтва про право власності, договори, технічні паспорти)?
- Яке було призначення / використання Вашого майна, як Ви його використовували?
- Де Ви перебували у момент знищення майна і з яких джерел Вам стало відомо про його знищення?
- Хто перебував поряд із Вами у момент знищення майна (особа має надати всю відому інформацію про кожну особу, наприклад: ім'я; дата народження; ким є для особи (приміром, батьки, діти, сусід та ін.); вказати контакти людей або де їх можна знайти)?
- Чи розташовувалося поряд із Вашим майном майно інших осіб, яке також було знищене? Особа має надати в повному обсязі надати відому їй інформацію про кожну особу, наприклад: ім'я; дата народження; ким є для особи (приміром, сусід та ін.); вказати контакти людей або де їх можна знайти.

- Чи було знищення майна значним? Яким був масштаб знищення, скільки об'єктів майна було знищено, яке призначення мало майно, розташоване поряд?
- Як відбувалося знищення? Потрібно отримати відомості про осіб, які здійснювали знищення; будь-які імена, позивні, прізвиська, що використовувалися; орієнтовно вік і зовнішність вказаних осіб; одяг, форму, озброєння або інші інструменти, знаряддя, що використовувалися; характеристика озброєння, яке спричинило знищення / пошкодження; транспортні засоби, їхня кількість та опис (наприклад, колір, марка, модель, легковий або вантажний тощо); будь-яке маркування уніформи або транспортних засобів; мова або характерні особливості вимови осіб (діалект, вимовляння звуків тощо)?
- Що робив або говорив кожен із присутніх під час знищення майна?
- Чи відома мета знищення майна?

- Чи було застосовано до Вас насилля (фізичне / моральне, якщо так, то які вживалися слова, в чому проявлялося фізичне насилля)?
- Чи отримували Ви або інші особи фізичне ушкодження у зв'язку зі знищенням або пошкодженням Вашого майна та чи зверталися у зв'язку з цим до медичних установ? Чи наявна відповідна медична документація? Встановити наявність в особи медичних документів, складених за результатами її огляду після обстрілу внаслідок її поранення, чи загибелі інших осіб; отримати від особи відомості про медичний заклад, де здійснювався огляд особи, яка отримала тілесні ушкодження; особа має надати всю відому інформацію про кожну особу, наприклад: ім'я; дата народження; ким є для особи (приміром, батьки, діти, сусід тощо); вказати контакти людей або де їх можна знайти.
- Чи зверталися Ви до правоохоронних або інших державних органів стосовно знищення Вашого майна? Чи наявні у Вас підтвердження цього?

V. Якщо в особи було знищено житло, то необхідно, щоби вона описала місце, в яких проживала в подальшому:

(Інформацію щодо кожного з місць необхідно вказувати окремо, дотримуючись хронологічної послідовності викладу фактів.)

- Куди Ви перемістилися або куди Вас було доставлено (*місце, будівля, адреса*)? Як саме відбулося переміщення?
- Коли Вас доставлено до нового місця проживання?
- Як довго Ви там проживали?
- Чи сказали Вам, де Ви перебуваєте?
- Чи повідомили Вам, чому Ви там перебуваєте?
- У якому статусі Ви там перебуваєте?
- Ви були один / одна у новому житлі? Чи відомо Вам, скільки людей було разом із Вами? Хто вони? Чи знаєте будь-які дані про них (*ПІБ, вік, місце проживання, роботи, доля вказаних осіб станом на сьогодні, контакти / інформація про їхніх родичів / близьких або знайомих*), щоб встановити імовірні жертви аналогічних злочинів?

- Чи вручили Вам будь-які документи для ознайомлення або підписання?
- Чи спілкувалися із Вами особи, які надали Вам нове місце для проживання? Чи назвалися вони (*вказати посаду, звання, імена, позивні, прізвиська, іншу інформацію, яка відома про вказаних осіб (місця теперішньої або попередньої роботи / служби, громадянство, національність, родина тощо)*)?
- Чи підтримували Ви зв'язок із рідними за час перебування у іншому житлі, з ким саме? *ПІБ, вік, місце проживання, роботи, доля вказаних осіб станом на сьогодні, контакти.*
- Чи спілкувалися Ви з журналістами щодо фактів знищення Вашого майна? Чи здійснювалися фото- чи відеофіксація знищення майна? Чи бачили й ідентифікували Ви себе на цих ресурсах згодом? *Важливо також отримати посилання на відповідний матеріал.*
- Чи фіксували Ви самотійно момент знищення / пошкодження Вашого майна чи його наслідки?
- Чи маєте Ви інші фото- чи відеоматеріали щодо подій у регіоні?

VI. Інше:

- Чи хочете Ви доповнити показання?
- Чи можете Ви надати контактну інформацію про інших осіб, до яких ми можемо звернутися для надання доказів на підтвердження Ваших показань?
- Чи надаєте Ви згоду на використання Ваших пояснень у Міжнародному кримінальному суді, Європейському суді з прав людини, Міжнародному суді ООН та інших міжнародних судових інстанціях?

2.1.4. ДОПИТ ПІДОЗРЮВАНОГО

(ст. 18, 42, ч. 4 ст. 224 КПК України)

Підозрюваний –

особа, якій у порядку, передбаченому ст.ст. 276-279 КПК України,
повідомлено про підозру,

особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального
правопорушення,

або

особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його
не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи,
проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений КПК
України для вручення повідомлень

Предмет допиту підозрюваного (про що підозрюваний вправі давати показання)

- з приводу обставин, що стали підставою для його затримання або застосування запобіжного заходу;
- з приводу всіх інших відомих йому обставин по справі

Визнання підозрюваним своєї вини може бути покладено в основу обвинувачення лише при підтвердженні цього визнання сукупністю доказів, що є у провадженні.

Показання, отримані під час допиту підозрюваного,
у тому числі одночасного допиту двох чи більше вже
допитаних осіб,
у кримінальному провадженні,
що здійснюється в умовах воєнного стану, можуть бути
використані як докази в суді виключно у випадку,
якщо у такому допиті брав участь захисник,
а хід і результати проведення допиту фіксувалися за
допомогою доступних технічних засобів відеофіксації
(ч. 11 ст. 615 КПК України)

ВИМОГИ (процесуальна форма)

- повідомлення про підозру (ст.ст. 276-279 КПК України)
- повідомити особі, у вчиненні якого кримінального правопорушення вона підозрюється, про що зробити відмітку в протоколі
- роз'яснити зміст ст. 63 Конституції України – особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів її сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом
- роз'яснити зміст ст. 18 КПК України – про свободу самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї
- роз'яснити цій особі право на захист (ст. 20 КПК України)
- вручити пам'ятку про права та обов'язки (ст. 42 КПК України)
- відсторонити підозрюваного від посади, може бути здійснено щодо особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину (*здійснюється на підставі рішення слідчого судді*) (ст. 154 КПК України)

Документи

Повідомлення про підозру
(ст. 277 КПК України)

Забезпечення заходів кримінального провадження
(ст.ст. 131, 132 КПК України)
(клопотання слідчого, ухвала слідчого судді або суду, постанова
слідчого)

Протокол допиту підозрюваного
(ст.ст. 42, 224 КПК України)

Письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення, АЛЕ не пізніше 24 годин з моменту його затримання.

Письмове повідомлення складається слідчим або прокурором за погодженням з прокурором. Заходи забезпечення кримінального провадження застосовуються на підставі ухвали слідчого судді.

2.1.5. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ МАЛОЛІТНЬОЇ АБО НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ОСОБИ

(ст.ст. 226, 227 КПК України)

Дитиною вважається кожна
людська особа до досягнення
нею
18-ти років.

Дитина потребує особливої
охорони і піклування як до, так
і після народження.

Права
ДИТИНИ

Конвенція про права дитини

Малолітня особа – дитина, до досягнення нею чотирнадцяти років
(ст. 31 ЦК України, п. 11 ч. 1 ст. 3 КПК України)

Неповнолітня особа – малолітня особа, а також дитина у віці від 14-ти до 18-ти років
(ст. 32 ЦК України, п. 12 ч. 1 ст. 3 КПК України)

Оскільки вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність, має правове значення, органи досудового слідства і суди повинні вживати заходів щодо встановлення віку неповнолітнього – дати його народження. У разі притягнення неповнолітнього до кримінальної відповідальності його вік встановлюють відповідно до документів про народження (число, місяць, рік народження).

Особа вважається такою, що досягла певного віку, не в день народження, а починаючи з 0 годин наступної доби. При цьому враховуються місце народження особи і місце вчинення злочину, якщо вони знаходяться в різних часових поясах. За відсутності документів про народження вік особи встановлюється на підставі висновку судово-медичної експертизи. При цьому днем народження особи є останній день названого експертом року, а при визначенні віку мінімальною і максимальною кількістю років слід виходити із пропонованого експертами мінімального віку цієї особи.

Набуття неповнолітнім цивільно-правової дієздатності у повному обсязі до 18 років (у разі реєстрації шлюбу – ст. 34 ЦК України, під час роботи за трудовим договором, зайняття підприємницькою діяльністю, у разі запису матір'ю або батьком дитини – ст. 35 ЦК України не є підставою для того, щоб відмовитися від застосування ст. 226 КПК України

Перед допитом встановлюється особа,
роз'яснюються її права, а також порядок проведення
допиту.

У разі якщо вік особи не встановлено,
але є підстави вважати,
що особа є малолітньою або неповнолітньою, до
встановлення віку такої особи
її допит проводиться за правилами, передбаченими
для допиту малолітньої або неповнолітньої особи
(ч. 3 ст. 224 КПК України)

Особливості допиту

- присутність законного представника, педагога або психолога, а за необхідності лікаря
- законний представник, педагог або психолог, чи лікар можуть заперечувати проти запитань та ставити свої запитання
- не може продовжуватися без перерви понад 1 годину, а загалом – понад 2 години на день
- особи, які не досягли 16-го віку, роз'яснюється *обов'язок про необхідність давання правдивих показань*, НЕ попереджуючи про кримінальну відповідальність

Як законні представники можуть бути залучені батьки (усиновлювачі), а в разі їх відсутності - опікуни чи піклувальники особи, інші повнолітні близькі родичі чи члени сім'ї, а також представники органів опіки і піклування, установ і організацій, під опікою чи піклуванням яких перебуває неповнолітній, недієздатний чи обмежено дієздатний.

Про залучення законного представника слідчий, прокурор виносить постанову, копія якої вручається законному представнику.

У виняткових випадках,
коли участь законного представника може завдати шкоди
інтересам малолітнього або неповнолітнього свідка,
потерпілого, слідчий, прокурор
*за клопотанням малолітнього або неповнолітнього чи з
власної ініціативи має право обмежити участь законного
представника у виконанні окремих слідчих (розшукових)
дій або усунути його від участі у кримінальному
провадженні та
залучити замість нього іншого законного представника
(ч. 3 ст. 227 КПК України)*

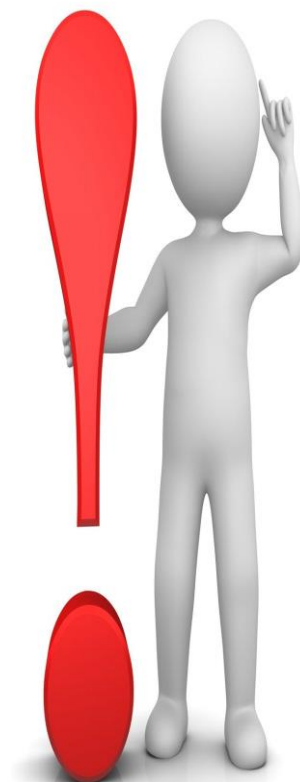

Закон не передбачає фіксування рішення слідчого,
дізнавача чи прокурора
про обмеження участі законного представника у
виконанні окремих слідчих (розшукових) дій
або
усунення його від участі у кримінальному
провадженні.

Втім, оскільки таке рішення безпосередньо стосується
прав і законних інтересів неповнолітнього та його
законного представника, таке рішення *повинно бути*
зафіксовано в постанові з обов'язковим мотивуванням
його прийняття.

Така постанова має бути складена з додержанням
вимог ч. 5 ст. 110 КПК України та
є обов'язковою для виконання.

Кримінальний процесуальний закон *чітко не регламентує* права і обов'язки педагога або психолога.

Уявляється, що вони виступають у такому випадку як спеціалісти.

Педагог повинен займатися вихованням і навчанням малолітніх або неповнолітніх такого ж віку, що і дитина, яка бере участь у слідчій (розшуковій) дії.

Психолог має бути фахівцем у галузі дитячої та юнацької психології.

Завдання педагога та психолога допомогти слідчому, дізнавачу встановити психологічний контакт із неповнолітнім, виробити правильну тактику проведення слідчої (розшукової) дії, сформулювати, якщо це необхідно, запитання з урахуванням дитячої психіки.

Для цього педагог або психолог може бути ознайомлений із деякими обставинами кримінального провадження, даними про особу неповнолітнього, про його ставлення до підозрюваного, потерпілого, про подію кримінального правопорушення тощо.

Педагог може бути викликаний через адміністрацію школи або дитячої дошкільної установи у порядку, передбаченому гл. 11 КПК України.
Стосовно малолітніх поняття «педагог» включає також і вихователів дитячих дошкільних установ.

Обмеження або усунення педагога, психолога чи лікаря від участі у слідчих (розшукових) діях за участі малолітньої або неповнолітньої особи не передбачено.

Такі особи викликаються як фахівці в певній галузі знань і для участі лише в проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, а у випадку завдання чи спроби з їхнього боку завдання шкоди інтересам малолітнього або неповнолітнього учасника слідчої (розшукової) дії слідчий, прокурор зобов'язаний негайно припинити проведення слідчої (розшукової) дії та вжити відповідних заходів впливу на таких осіб.

Під необхідними випадками,
які потребують *участі лікаря* при проведенні
слідчої (розшукової) дії за участю малолітньої
або неповнолітньої особи,
слід розуміти випадки,
*коли є дані про розумову відсталість дитини,
психічне захворювання, хворобливий стан
тощо.*

ДОКУМЕНТИ

Постанова про залучення
законного представника

Протокол допиту неповнолітньої
або малолітньої особи
(ст. 104 КПК України)

Рішення про фіксацію процесуальної дії за допомогою технічних засобів під час допиту приймає особа, яка проводить слідчу (розшукову) дію. За клопотанням учасників допиту застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим.

2.1.6. ОДНОЧАСНИЙ ДОПИТ ДВОХ ЧИ БІЛЬШЕ ОСІБ

(ч. 9 ст. 224 КПК України)

МЕТА

з'ясування причин розбіжностей у
показаннях

(ч. 9 ст. 224 КПК України)

ПІДСТАВА

суперечності в показаннях раніше
допитаних осіб

Оголошення показань, наданих учасниками допиту на попередніх допитах,
дозволяється *лише після давання ними показань*

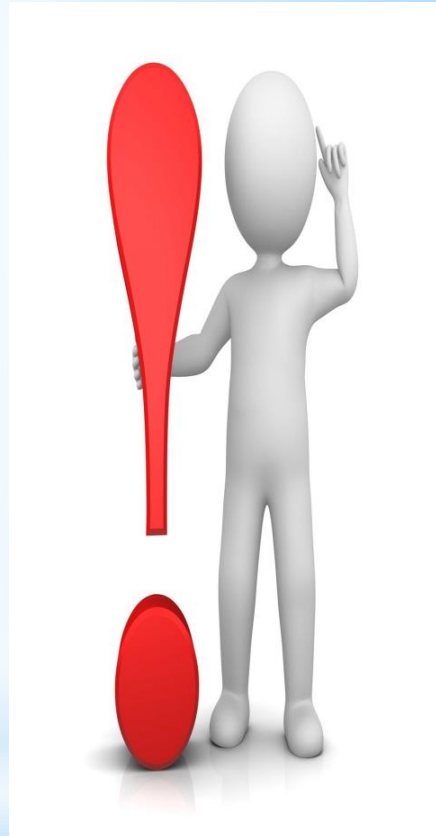
Одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб *не може бути проведений* за участю малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого разом з підозрюваним у кримінальних провадженнях щодо:

- злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
- злочинів, вчинених із застосуванням насильства або погрозою його застосування (ч. 9 ст. 224 КПК України)

Категорично забороняється законом проведення одночасного допиту двох чи більше осіб вже допитаних для з'ясування причин розбіжностей в їхніх показаннях за участю малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого разом із підозрюваним у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, а також щодо злочинів, учинених із застосуванням насильства або погрозою його застосування.

Якщо при допиті хоча б один із допитуваних є малолітнім (дитина у віці до досягнення нею чотирнадцяти років) або неповнолітнім (дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років), на допиті повинен бути присутній законний представник, педагог або психолог, а за необхідності лікар.

Такий допит проводиться з урахуванням вимог ст. 226 КПК України

У разі коли один із допитуваних не знає мови кримінального провадження або допитується німий, глухий, глухонімий, повинен бути запрошений перекладач або особа, що розуміє знаки вказаних осіб з фізичними недоліками.

(ст.ст. 29, 68 КПК України)

ВИМОГИ (процесуальна форма)

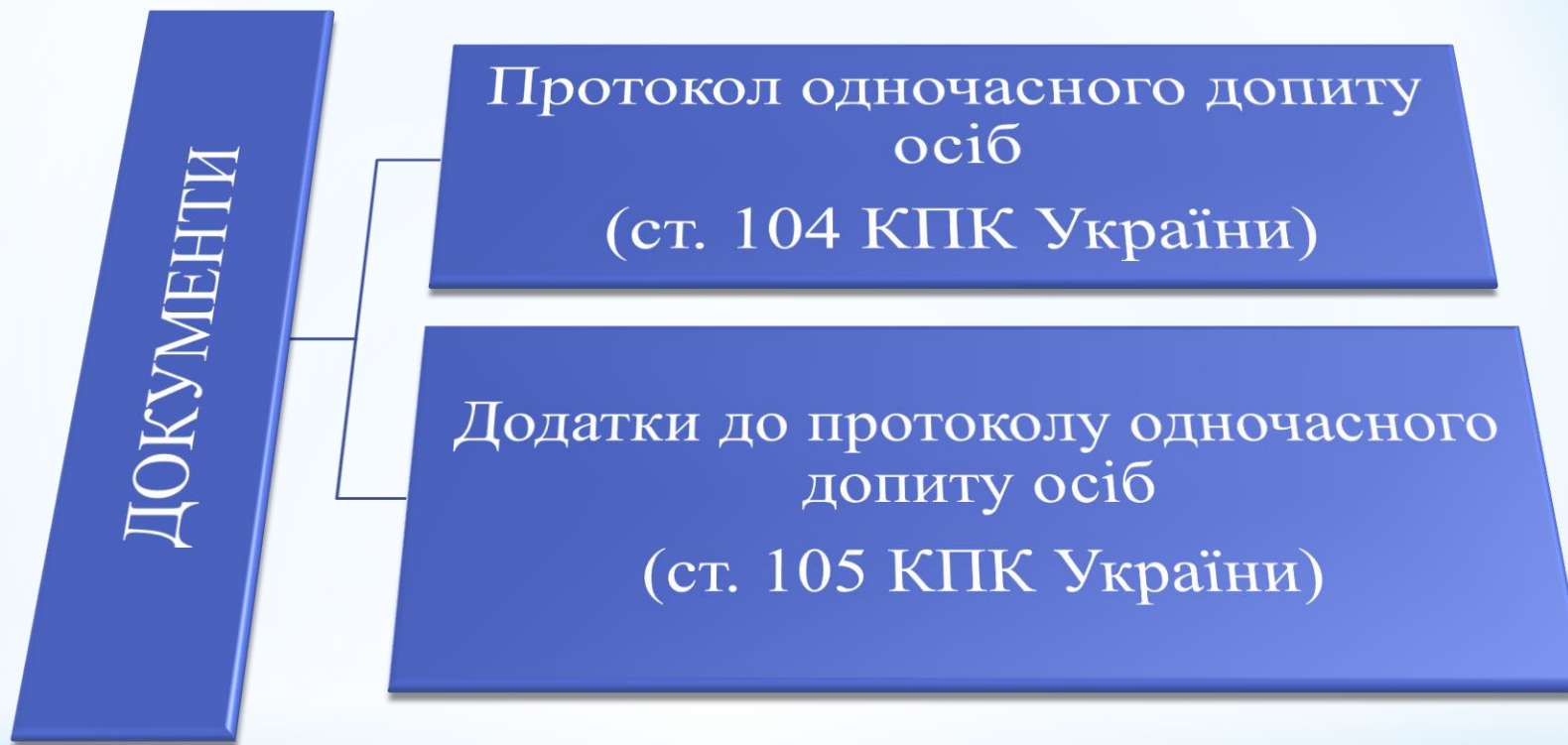

- особи повинні попередньо бути допитані (а не давати пояснення) (ч. 9 ст. 224 КПК України)
- в показаннях є суттєві розбіжності
- *свідки* попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань і за дачу завідомо неправдивих показань за ст.ст. 385, 384 КК України, а *потерпілі* – за дачу завідомо неправдивих показань за ст. 384 КК України
- не дозволяється оголошення показань, даних учасників слідчої (розшукової) дії на попередніх допитах, до дачі ними показань на одночасному допиті та запису їх до протоколу

Розбіжностями у показаннях є:

- протиріччя, які не дозволяють дійти до однозначної відповіді про обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні;
- мають в собі протилежні оцінки зібраних у кримінальному провадженні доказів;
- компрометують джерела отримання цих доказів;
- мають в собі заперечення з приводу засобів отримання окремих зібраних у кримінальному провадженні доказів.

Рішення про фіксацію процесуальної дії за допомогою технічних засобів під час допиту приймає особа, яка проводить слідчу (розшукову) дію. За клопотанням учасників допиту застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим.

2.1.7. ДОПИТ У РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ **(ст.ст. 232, 336 КПК України)**

Допит осіб, під час досудового розслідування можуть бути проведені у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення (дистанційне досудове розслідування) у таких випадках (ч.1 ст. 232 КПК України)

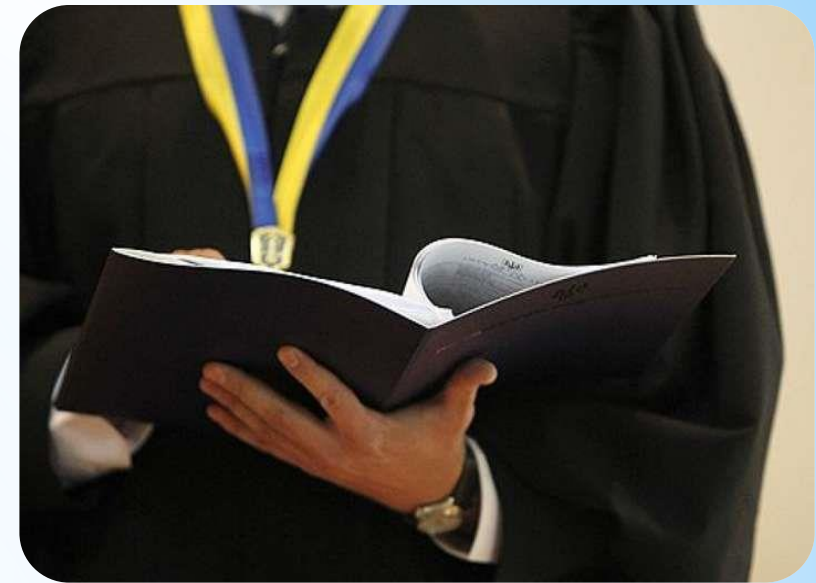
- неможливості безпосередньої участі певних осіб у досудовому провадженні за станом здоров'я або з інших поважних причин
- необхідності забезпечення безпеки осіб
- проведення допиту малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого
- необхідності вжиття таких заходів для забезпечення оперативності досудового розслідування
- наявності інших підстав, визначених слідчим, прокурором, слідчим суддею достатніми

ПІДСТАВА

ухвала слідчого судді
АБО

за клопотаннями сторони кримінального провадження чи інших
учасників кримінального провадження
(ч. 2 ст. 232 КПК України)

Рішення про здійснення дистанційного розслідування, в якому дистанційно перебуватиме підозрюваний, не може бути прийняте, якщо він проти цього заперечує
(ч. 2 ст. 232 КПК України)

ВИМОГИ (процесуальна форма)

якщо особа, яка братиме участь у досудовому розслідуванні дистанційно згідно з рішеннями слідчого чи прокурора, знаходиться у приміщенні, розташованому на території, яка перебуває під юрисдикцією органу досудового розслідування, або на території міста, в якому він розташований, службова особа цього органу досудового розслідування зобов'язана вручити такій особі пам'ятку про її процесуальні права, перевірити її документи, що посвідчують особу, та перебувати поряд з нею до закінчення слідчої (розшукової) дії, передбачені ч. 5 ст. 232 КПК України.

Копія постанови може бути надіслана електронною поштою, факсимільним або іншим засобом зв'язку.

Службова особа органу, що отримав доручення, за погодженням зі слідчим, прокурором, що надав доручення, зобов'язана в найкоротший строк організувати виконання зазначеного доручення

наявність одного з випадків, передбачених ч. 1 ст. 232 КПК України

ухвала слідчого судді

забезпечити належну якість технічних засобів

якщо особа, яка братиме участь у досудовому розслідуванні дистанційно згідно з рішеннями слідчого чи прокурора, знаходиться у приміщенні, розташованому на території, яка перебуває під юрисдикцією органу досудового розслідування, або на території міста, в якому він розташований, службова особа цього органу досудового розслідування зобов'язана вручити такій особі пам'ятку про її процесуальні права, перевірити її документи, що посвідчують особу, та перебувати поряд з нею до закінчення СРД

якщо особа, яка буде брати участь у досудовому розслідуванні дистанційно, утримується в установі попереднього ув'язнення або установі виконання покарань, дії, передбачені частиною п'ятою цієї статті, здійснюються службовою особою такої установи

фіксування за допомогою технічних засобів відеозапису

особа, якій забезпечується захист, може бути допитана в режимі відеоконференції з такими змінами зовнішності і голосу, за яких її неможливо було б упізнати

Документи

за клопотанням сторони
кримінального провадження
чи інших учасників
кримінального провадження
(при надходженні)

Ухвала слідчого судді
(ч. 2 ст. 232 КПК
України)

Протокол
(ст.ст. 104-107 КПК
України)

Документи

При опитуванні у
режимі відео- або
телефонної конференції
(ч. 1 ст. 232 КПК
України)

Рапорт
(ч.11 ст. 232 КПК
України)

Протокол
(ст.ст. 104-107 КПК
України)

Слідчий, прокурор з метою забезпечення оперативності кримінального провадження має право провести у режимі відео- або телефонної конференції опитування особи, яка через знаходження у віддаленому від місця проведення досудового розслідування місці, хворобу, зайнятість або з інших причин не може без зайвих труднощів вчасно прибути до слідчого, прокурора (ч. 11 ст. 232 КПК України).